

KĀ LIETOT VIENRADŽA MATERIĀLUS

Katrā mapē atrodas pieci materiāli:

1. Nodarbības metodiskais pamatojums,
2. Mākslas darbu analīze,
3. Video,
4. Darbības soļi,
5. Pašvērtējuma forma.

Nodarbības metodiskajā pamatojumā ir nosaukts

temats un pamatizglītības posms.

Sadaļā *Ziņa* pamatota izvēlētās tēmas un mācību satura nozīmība.

Sadaļā *Mācību saturs* nosaukti nodarbībā lietojamie jēdzieni/atslēgas vārdi.

Sadaļa *Sasniedzamais rezultāts* ietver mākslinieciskās darbības rezultāta un skolēna mācīšanās vērtēšanas kritērijus. Ciparu kods parāda materiālā ietverto rezultātu atbilstību Pamatizglītības standarta prasībām kultūras izpratnes un pašizpaušmes jomā (2018). Iesīcējot integrācijas iespējas, norādīti arī citu mācību jomu sasniedzamie rezultāti. Skolotājs var mērķtiecīgi padziļināt citu mācību jomu saturu saskaņā ar aktuālo situāciju, iespējām un vēlmēm.

Materiāli - pirms nodarbības sagatavojamie materiāli skolēna mākslinieciskajai darbībai. *Vienradža projektā* piedāvāti visvienkāršākie un pieejamākie mākslas materiāli, taču katrai nodarbībai ir sniegti varianti, kādus vēl profesionālus materiālus un tehnikas var izmantot atkarībā no iespējām un skolēnu interesēm.

Sadaļā *Norise* tabulas pirmajā kolonnā secīgi aprakstītas skolēna darbības un izmantojamie materiāli (slīprakstā). Otrajā kolonnā ietverti atsevišķi ieteikumi skolotājam, kā arī saites uz papildu informācijas avotiem.

Nodarbības norise aprakstīta skolēna darbības/mācīšanās kategorijās. Uzticoties skolotāja profesionalitātei un radošumam, tajā **nav** ietverti norādījumi skolotāja darbībai. Skolotājs pats, izvērtējot situāciju un iespējas, izvēlēsies, vai rādīt bērniem divus attēlus vai 10, vai jautājumus rakstīt uz tāfeles vai pateikt mutiski, vai rosināt individuālu vai grupu darbu, vai ļaut izteikties visiem bērniem vai dažiem, kā komentēt skolēnu izteikumus, kā prezentēt viņu darbus u.c.

Nodarbību aprakstos **nav** īpaši izceltas caurviju prasmes, taču par to klātbūtni liecina atslēgas vārdi nodarbību aprakstā.

Kritiskā domāšana pilnveidojas, kad skolēns vēro, pēta, atpazīst, nosauc, uzskaita, formulē, salīdzina, pretstata, analizē, secina u. tml. Skolēns kritiski domā tad, kad spriež, vērtē no dažādiem skata punktiem, konstatē pretrunas, pamato savu viedokli, apzinās iespējas un riskus, vērtē informācijas skaidrību, ticamību, pamatotību, nozīmīgumu u. c.

Problēmu risināšana notiek situācijās, kad skolēns izvirza jautājumu, apzina vajadzības, rada risinājuma ideju, izvērtē un īsteno to, pārbauda, uzdrīkstas, gūst gandarījumu, uzlabo dzīves kvalitāti u. tml.

Jaunrade un uzņēmējspēja tiek veicinātas situācijās, kad skolēns atraisās, atbrīvojas, aizraujas, ļaujas, spēlējas, iztēlojas, eksperimentē, saskata, atklāj, brīnās, uzdrīkstas, izkāpj no komforta zonas, pieņem izaicinājumu, dara (ko) pirmo reizi, rada (pamana) ideju, īsteno ideju, savieno, savieto, kombinē, pārveido, konstruē.

Pašvadīti mācoties, skolēns 1) pamana un nosauc savas sajūtas, izjūtas, domas, viedokli, spējas, raksturu, darbību, uzvedību, pieredzi un 2) plāno, pieņem lēmumu, rīkojas, reflektē, izvērtē, uzlabo, papildina, gūst gandarījumu, apzinās savu atbildību.

Sadarbība tiek sekmēta, ja skolēns 1) klausās, uzklausa, ieklausās, formulē un izsaka domu, stāsta, sarunājas un 2) dara kopā ar citiem - iejūtas, atsaucas, jūt līdzī, apspriež, risina konfliktus, saskaņo, sadala pienākumus, vienojas, rod kompromisu, palīdz, pieņem palīdzību, novērtē kopīga darba efektivitāti.

Pilsoniskā līdzdalība pilnveidojas, kad skolēns pievērš uzmanību, raksturo, novērtē, atbalsta, uzslavē, kritizē, svin, ciena, kopj u. tml. sabiedrības un kultūras vērtības un rīkojas saskaņā ar tām.

Digitālās prasmes attīstās, ja skolēns, strādājot ar datoru, viedierīci, ievada atslēgvārdus, adresi, atver, saglabā, meklē informāciju, salīdzina, tulko, ievieto, dalās, rada saturu, sūta e-pasta vēstuli, fotografē, uzņem video, saglabā, nosūta, demonstrē, veido prezentāciju, piezvana u. tml.

Skolēna **vērtību un tikumu attīstība** notiek, ja skolēns gūst daudzveidīgu pieredzi un reflektē savu darbību un izjūtas. Materiālos iekļautie mākslas darbi spēj rosināt daudzveidīgu estētiska pārdzīvojuma un vērtību pieredzi. Skolotāja uzdevums ir piedāvāt atslēgas vārdus skolēna izjūtu atpazīšanai un vērtību raksturošanai, kā arī jautājumus kritiskai sabiedrības un kultūras vērtību pretrunu izvērtēšanai.

Nodarbības aprakstā minētais laika plānojums ir nosacīts. Katru uzdevumu var izpildīt īsākā vai garākā laika posmā, atkarībā no skolēnu interesēm, ierastā darba tempa, citu mācību jomu integrācijas un stundu plānojuma.

Materiālā **“Mākslas darbu analīze”** ievietoti mākslas darbu reprodukciju fragmenti un saites uz vietnēm, kur katrs no šiem mākslas darbiem aplūkojams pilnībā. Pievienotie jautājumi paredzēti, lai palīdzētu skolēnam gan nosaukt vārdā mākslas darba raisīto pārdzīvojumu un vizuālos izteiksmes līdzekļus, gan interpretēt kultūras vērtības.

“Video” attēlots radošā darba tapšanas process ar pedagoga komentāru. Dažos video attēlots viss process no sākuma līdz beigām, dažos – atsevišķi vizuāli vai tehniski paņēmieni.

Materiālā **“Darbības soli”** ir uzrakstīta darbības instrukcija radošā darba tapšanas procesam. Kad skolēns ir noskatījies video, šis materiāls var noderēt, lai, sekojot sniegtajām norādēm, darbu varētu veikt patstāvīgi.

“Pašvērtējums” ietver nepabeigtos teikumus, kurus papildinot, skolēns lietos jaunapgūtos jēdzienus, novērtēs sava radošā darba kvalitātes un savu mācīšanās pieredzi.